

Látást kaptak ajándékba

TÖBB TÍZEZER forintba kerül egy gyerekszemüveg, de támogatást csak azok kapnak, akiknek hat dioptriánál rosszabb a szemük. A gyengénlátás a gyerekek egész életére kihathat, ezért a Magyar Látászerész Szövetség és a Gyermekétkeztetési Alapítvány (GYEA) programjának köszönhetően ezer hátrányos helyzetű gyermek ingyen juthat szemüveghez.

– Ugye, nem fog fájni? – kérdezi a hatéves Zita, miközben apró lábával egyfolytában kalimpál. Barátnője, Laura már túl van a komputeres vizsgálaton, őt Szünstein Mária szemésorvos vizsgálja tovább a szomszédos szobában.

Zita következik, illedelmesen beilleszti állát a megfelelő helyre, a komputer csipog, majd egy kis papíron kiadja az eredményt. – Ebből bizony szemüveg lesz, de várjuk meg, mit mond a doktornő – Tóbiás Richárd, a Magyar Látászerész Szövetség elnöke megcirógatja a kislányt, majd hívja a következő páciens.

A két gyerek a **csapi Térségi Általános Iskola, Szakközépiskola és Kollégium** első osztályos tanulója, rajtuk kívül még 62 hátrányos helyzetű diák szemét vizsgálják meg. Faragó Zsolt igazgató kérte meg a szövetséget, hogy segítsenek. Egyre több tanár panaszkodik, hogy sok gyerek nem látja jól a hagyományos vagy a digitális táblát, gyakran fáj a feje, s mindennek egyenes következménye, hogy nem tud figyelni az órákon.

– Manapság könnyen kijelentik egy gyerekről, hogy hiperaktív, tanulási zavarral küzd, miközben előfordulhat: csupán egyszerű probléma áll a háttérben, mint a gyengénlátás. Egy gyerekszemüveg is több tízezer forintba kerül, ezt az itt tanuló gyerekek szülei képtelenek kifizetni. Nálunk alig van szemüveges diák, elsősorban a pénz miatt – hangsúlyozza az alig 180 lelkes település iskolájának vezetője. Bentlakásos intézmény, a gyerekek csak hétfőgengént mennek haza, az ország több tucat településéről járnak ide.

Közben sorra érkeznek a nebulók a vizsgálatra, de Zita még mindig bent csücsül. Pupillatágítót csepegtettek a szemébe, még egyszer meg kell vizsgálni. Türelmesen várja, hogy leteljen a fél óra, miközben Laura már a keretek közül válogat, s boldogan választ ki egy rózsaszínűt. – Nézd, milyen szép! – mutatja felém fülig érő szájjal.

A Gyermekétkeztetési Alapítványnak és Tóbiás Richárdnak köszönhetően a gyerekek ingyen kapják a szemüveget. Az alapítvány két évvel ezelőtt indította el Szegények Patikája kezdeményezését, hogy a legszegényebb falvakban segítsék az ott élők gyógyszer- és tápszerellátását. Kiderült, hogy a legtöbbször a szemüveg beszerzése is gondot jelent.

Tóbiás Richárdnak köszönhetően a gyerekek ingyen kapnak szemüveget

– A rossz látás az életminőséget befolyásolja, a gyerekek iskolai lemaradása pedig az egész jövőjükre kihathat. Úgy döntöttünk, lépünk az ügyben – mondja Barát József, a GYEA programvezetője. – Felhívtam Richárdot, hogy szeretnénk elmenteni az ország tíz legszegényebb településére, majd aztán továbbiakra is, hogy ingyen megvizsgáljuk és szemüveghez juttassuk a hátrányos helyzetű gyerekeket. Rögtön rábólintott, ezer szemüveg elkészítését ajánlotta fel. Eddig jártunk Ózdon, Csenyétén, Bátmonostoron, több mint tíz településen kétszáz gyerek kapott szemüveget. Nehéz olyan szakorvost találni, aki hajlandó távoli településekre ingyen elutazni, és egész nap gyerekeket vizsgálni – ez a legnagyobb probléma.

Szünstein Mária háziorvos barátnőjétől értesült a kezdeményezésről, ez a harmadik település, ahol a szaktudásával segít. A 175 kilométerre fekvő Mohácsról érkezett. Egy nap szabadságot vett ki azért, hogy eljöhessen a csapi gyerekekhez. A kis zalai településre nem vezet autópálya, több mint három óráig tartott az út. De a mosoly egy percre sem tűnik el az arcáról, dicséri, biztatja a gyerekeket, miközben rohan a szemcseppért, a kisebbeknek mutatja a táblát, hogy melyik számokat olvassák, vizsgálja a térlátást, próbálja az egyre erősebb dioptriákat, akiknek szemüveg kell.

Nagy teher a szülőknek, hogy 2010 óta a tb-től (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől) csak hat dioptria felett jár támoga-

tás a gyerekszemüvegre. Van olyan optikai bolt, ahol olcsóbb a szemüveg, de egy kis településről nem könnyű eljutni a városba, s feltérképezni az üzletek kínálatát. Minden fillér számít, hiszen ezeknél a családoknál sok szülő munkanélküli vagy közmunkás.

Közben kiderült, hogy Zitának háromdioptriás szemüvegre lesz szüksége: alig várja, hogy élesen lássa a világot. A kicsiknél még ez az elsődleges szempont, a nagyoknál már a hiúság is belép a képbe. Így van ezzel az ötödikes Patrik is, aki a könnyeivel küszködik, amikor megtudja, hogy szemüveges lesz. – Senkinek nincs az osztályban, ez nagyon ciki – mondja elcsukló hangon, és közli Tóbiás Richáddal, hogy neki egyik keret sem tetszik. Pedig több tucat divatos darab kandikál ki a díszes dobozokból, társai is gyözködik Patrikot, legalább egyet próbáljon fel. Már a hetedikesek érkeznek, a lányok egy része úgy csap le a keretekre, mintha divatos ékszereket látna. Felpróbálnak egyet-egyet, pózolnak, s abban reménykednek, hogy a vizsgálat után kiderül, szemüvegesek lesznek. Patrik döbbenet nézi őket, és pár perc múlva kiválaszt egyet. Hamarosan hordhatja is. Richárd a kereteket elviszi a fővárosi műhelyébe, ahol beleciszolják az üvegeket, majd postázzák az iskola címére.

Már túl a vizsgálaton, Zita örömmel próbálgatja a kereteket

Hazánkban minden második embernek rossz a szeme, s másfél millióan élnek úgy, hogy nem tudnak róla.

Patrik szülei nem tudnák kifizetni az ilyen hirtelen kiadást, pedig mindent megtesznek a kisfiúért, aki egyedüli gyerek. Az édesanyja, Szabó Bernadett népi iparművész, hűszévesen agyvérzést kapott. Leszázalékolták, újra kellett tanulnia beszélni, írni, olvasni. Havi 69 ezer forint rokkantsági ellátást kap. A férje 47 ezret, őt agyi infarktus érte. Bernadett időnként eljár takarítani, a férje meg ügyelőnek egy kalandparkba. A kertjükben megtermelik a legszükségesebbeket, de így is nehéz a megélhetés. Kérdezem, mi lesz, ha a jövőben tovább romlik Patrik szeme, és új szemüveg kell neki? – Ha kell, hónapok alatt összekuporgatjuk a szükséges pénzt – mondja Bernadett. – De most jön a karácsony, összeomlottunk volna egy ilyen kiadástól. Boldogok vagyunk, hogy ekkora segítséget kapunk, ugyanakkor elmondhatatlanul szomorúak, hogy rászorulunk.

Biczó Henriett

EGÉSZSÉGCSEPPEK

MA NORMÁLIS, HOLNAP KÓROS

Egy amerikai hipertóniai társaság újraértelmezte a magas vérnyomás fogalmát, illetve határát. Az új protokoll szerint már a 130/80-as vérnyomás is magasnak számít majd, a legideálisabb pedig, ha 120/80 Hgmm-t mutat a mérő. Eddig az általánosan elfogadott irányelvek szerint magas vérnyomásról a 140/90-esnél magasabb értékek esetén beszélünk.

Az új határértékeket figyelembe véve az amerikai lakosság 46 százaléka, több mint 103 millió felnőtt tartozik a magas vérnyomásúak közé. A döntés legfőbb üzenete pedig nem más, mint hogy felhívják a veszélyeztetettek figyelmét a betegség kockázataira, s még azelőtt életmód-változtatásra buzdítsák őket, hogy gyógyszeres kezelésre szorulnának. Az egyelőre kérdés, hogy a hazai irányelvek követik-e az amerikai mintát, de tény: a magas vérnyomás Magyarországon is népbetegség, több mint 3 millió honfitársunkat érinti.

A normális vérnyomás érdekében: táplálkozzon egészségesen, fogyasszon kevesebb sót, mozogjon rendszeresen, tartsa karban a testsúlyát, ne dohányozzon, ügyeljen a mérsékelt alkoholfogyasztásra, kerülje a stresszt.

(pingi)

MENJEN AZ ORRA UTÁN!

Neurológiai betegségeket jelezhet, ha romlik a szaglásunk – hívta fel a figyelmet dr. Krasznai Magda, a Semmelweis Egyetem Fül-orr-gégészeti Klinikájának adjunktusa. A szaglászavara a lakosság egy százalékát érinti, s a leggyakrabban az orr- és melléküregek betegségei, vírusfertőzés vagy a fejet ért

FOTÓ: SHUTTERSTOCK

traumák okozzák a problémát. A szaglászavara az életkorral is romlik: 60 év felett minden második embert érinthet. E gonddal mégis érdemes a fül-orr-gégész szakorvost felkeresni, mivel a szaglászavara csökkenés gyulladásozókra, hormonális problémákra, az anyagcsere zavaraira, sőt neurológiai betegségekre utalhat. Előfordul, hogy az Alzheimer- vagy a Parkinson-kór, illetve az agyi tumor első jele, ezért e tünetet a korai diagnózis érdekében érdemes komolyan venni. Az életmód is okozhatja, ha nem érezzük az illatokat: a vegyi anyagok és a cigarettafüst is árt a szaglásnak. Aki olyan helyen dolgozik, ahol sok a vegyszer, hordjon orrmaszkot, illetve jó, ha otthon sós vizes orrmosást végez. Az orrcseppek rendszeres használata azonban ront a helyzeten. p. e.